

Opri Kauhanen

”BAGGY DOGS” – LOPPUTYÖPROJEKTIN
TYÖSKENTELYPÄIVÄKIRJA

Kuvataiteen koulutusohjelma
Kuvanveiston suuntautumisvaihtoehto
2012

”BAGGY DOGS” – LOPPUTYÖPROJEKTIN TYÖSKENTELYPÄIVÄKIRJA

Kauhanen Opri
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Kuvataiteen koulutusohjelma
huhtikuu 2012
Ohjaajat: Päivi-Maria Hautala, Matti Velhonoja
Sivumäärä: 28

Asiasanat: kuvanveisto, opinnäytteet, koira, kuvataide, oppimispäiväkirjat

”Baggy dogs” – lopputyöprojektin työskentelypäiväkirjassa käsitellään omakohtaisia kokemuksiani koirista, sekä ihmisten suhtautumista koiriin. Tekstissä syvennytään suhteeseeni edesmenneeseen koiraani ja kuvaillaan lyhyesti koirasta luopumisen tuomaa tuskaa. Päiväkirjassa verrataan entisen ja nykyisen koirani luonteita ja henkilökohtaisen ajatusmallini muuttumista suhteessa koiriin. Työskentelypäiväkirjassa tuodaan esille koirien kasvattamisen epäkohtia ja ihmisten puutteellisia ajatusmalleja koirien ymmärtämisessä.

Työskentelypäiväkirjassa pohditaan ajatuksia taiteilijuudesta ja taiteilijan ajatusmaailmasta. Päiväkirjassa käsitellään taiteilijan työskentelyprojektia todenmukaisesti seuraten projektin kulkua, tapahtuneita virheitä sensuroimatta. Tekstissä suunnitellaan opinnäytetyö -projektin materiaalivaihtoehtoja, sekä mahdollisia toteutustapoja ja valumenetelmiä.

Työskentelypäiväkirjan lopussa kuvaillaan työn alla olleet teokset ja kerrataan lyhyesti teosten valmistusprosessin vaiheita. Päiväkirja päätetään avajaistapahtumaan ja työn esittämiseen yleisölle.

"BAGGY DOGS" – DEGREE WORK DIARY

Kauhanen Opri

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Visual Arts

April 2012

Supervisors: Päivi.Maria Hautala, Matti Velhonoja

Number of pages: 28

Keywords: sculpture, thesis, dog, fine arts, learning diaries

In a work diary of "Baggy dogs" degree work project discuss about my personal experience with dogs and people's concern about dogs. The text goes deep into my relationship with my deceased dog and describes shortly the pain caused by losing her. Work diary compares the personalities of my former and present dog and describes changes in my personal paradigm toward dogs. Work diary shows faults in breeding dogs and in people's paradigms of understanding them.

Work diary ponders thoughts about being an artist and about artist's mind. Diary deals artist's work project truthfully following the course of the project without expurgating defects. Text plans alternative materials, possible executes and molding methods for the work thesis project.

In the end work diary describes the art pieces under work and shortly brushes up the production process by phases. Diary ends at the opening of our exhibition and showing the work to audience.

SISÄLLYS

1	ENSIMMÄINEN LUKU/ JOHDANTO	5
2	TAITEILIJAN RAKKAUS JA INTOHIMO TYÖSKENTELYYN	6
3	TUNNETASOLLA, MUISTOISSA	6
4	KAMPPAILU MOTIVAATIOSTA.....	10
5	PROJEKTIN ALOITTAMINEN	12
6	SAARNAA KOIRIEN VÄÄRINYMMÄRTÄMISESTÄ.....	12
7	TYÖN ETENEMINEN	14
7.1	HUOLIMATTOMUUS HIDASTAA.....	17
7.2	HYVÄ SUUNNITTELU ON PUOLI TYÖTÄ.....	18
8	KOIRANI.....	20
9	TEOKSISTA KOKONAISUUTEEN	22
10	“BAGGY DOGS” KOHTAA YLEISÖNSÄ	26
11	VETOVOIMA.....	27
12	EPILOGI	28

1 ENSIMMÄINEN LUKU/ JOHDANTO

Lapsena halusin olla susi. Halusin tuntea vapauden, villin luonnon jalkojeni alla ja hengittää raikasta ilmaa tunnistaen kaikki hajut, joita nenääni virtasi. Halusin pystyä juoksemaan lähes liitäen ilmassa lajitovereideni kanssa ja saalistaa ruokani aistieni varassa. Halusin elää hetkessä, ilman ihmisyyden painostavaa taakkaa.

Ymmärtäessäni, ettei minusta koskaan tulisi sutta, tyydyin haaveeseen susien kasvatajan ja tutkijan ammatista. Minua kiehtoi villipetojen kyky viestiä pienillä kehon eleillä ja toimia suurenakin laumana saumattomassa yhteistyössä. Ajattelin, että voisin tutustua ja ystäväystyä susien kanssa, olla kuin yksi susista.

Ensi tapaamiseni aidon suden kanssa tapahtui Ähtärin eläinpuistossa. Isäni vei minut ja sisarukseni tutustumaan metsän eläimiin. Näin suuren, korkealla teräsverkolla ympäröidyn aitauksen, jossa pieni susilauma lepäsi tyytyväisenä kalliolla. Lapsen innokkuudella lähestyin aitausta ja tunsin kuinka haaveeni susien ylimmästä ystäväydestä oli lähes kosketeltavan lähellä.

Minun oli toimittava ennen matkamme jatkamista. Uhmakkaasti ojensin sormeni aitaukseen teräsverkon välistä merkiksi susille, että olin nyt tullut heidän luokseen tullakseni lauman jäseneksi. Sain susilta välittömästi vastakaikua, tajusin vain samalla hetkellä, että sudet näkivät minut herkullisena suupalana, eivätkä uskollisena lauman jäsenenä. Yritin kiireesti vetäistä sormeni pois väliköstä, mutta teräsverkko oli niin tiheää, että sormeni jäi jumiin. Samalla näin kolmen, suuren suden lähestyvän minua katse nauliintuneena kiinni jääneeseen sormeeni. Hullua kyllä, mietin miten isäni toruisi minua, jos huomaisi, mitä hänen selkänsä takana tapahtuukaan.

Lapsena oli karua huomata miten yhteisö, johon tunsin todella kuuluvani, näkikin minut vain maistuvana broilerina. Kokemus on toiminut minulle hyvänä muistutuksena siitä, että sudet, samoin kuin koiratkin ovat pohjimmiltaan vaistojensa varassa toimivia eläimiä. Minusta on kiehtovaa, että ihmisen paras ystävä on jalostettu yleisesti pelätystä villipedosta ja että koirissa voi edelleen nähdä susille ominaisia käyt-

täytymismalleja. Toivoisin, että nykyihmiset omien juuriensa unohtamisen lisäksi eivät unohtaisi koirien alkuperäisiä juuria koiraroduista huolimatta.

2 TAITEILIJAN RAKKAUS JA INTOHIMO TYÖSKENTELYYN

Taiteilijat harvoin ovat olleet koulun suosituimpia oppilaita toisten oppilaiden keskuudessa. Luovat persoonat ovat usein mielenkiintoisia, mutta samalla turhan omittuisia ja poikkeavasti ajattelevia verrattuna muihin oppilaisiin. En pitäisi tätä kuitenkaan pelkästään huonona asiana, sillä erilaisuutta kokeva lapsi hakee usein tukea ja onnistumisen tunnetta jostain muusta toisten oppilaiden sijaan. Helpoiten hyvän olon löytää omasta luovuudestaan, ja tämä antaa tilaa ja aikaa ajattelulle ja tutkimiselle. Voisi ajatella, että jos hyvin luova lapsi liikkuisi koko ajan niin sanottujen suosittujen lasten mukana, ei taiteellisuudella olisi niin paljoa tilaa kehittyä.

Kyky nähdä tai kokea ja esittää muille jotain erityistä, huomionarvoista on jokaisen kohdalla ainutlaatuinen. Taide saa rakastamaan, ilostumaan, vihastumaan, tekee surulliseksi, hämmentää ja herättää kysymyksiä. Se saa oivaltamaan ja epäilemään. Taide vie meidät lähelle jotain aitoa ja yksinkertaisen kaunista, se puhuttelee meitä eniten yksilöinä, itsenämme. Taide on lähellä juuriamme, se saa meidät tuntemaan.

Taiteilija on itsekin keskellä kaikkia eri tunteita, ajatuksia ja tuntemuksia. Riippuen työn alla olevasta teoksesta, eri tunteet työskennellessä vuorottelevat. Taiteilijalla on kyky keskittyä tunteeseen ja kyky esittää ajatuksensa teoksen kautta - kyky olla avoin ja rehellinen toisten edessä, kyky saada ihmiset tuntemaan.

3 TUNNETASOLLA, MUISTOISSA

Kaivoin koiralleni haudan.

Omalle pihalleni, vanhan kuusen alle.

Koirani oli vielä elossa.

Olin yhdentoista vanha, kun saimme sisareni kanssa äidin ylipuhutuksi hankkimaan meille koiran. Haimme sen maalta. Pihalla juoksenteli pieniä, sekarotuisia koiranpentuja emonsa kanssa. Pennut leikkivät verisillä lehmänluilla ja tulivat tervehtimään meitä veristen tassunjälkien kera. Pennut olivat syntyneet talon alle huhtikuun alkupuolella.

Talon emäntä vei meitä katsomaan vastasyntyntä vasikkaa karsinaan. Astelimme emännän perässä hieman varovaisin askelin olkisen ja lantaisen navetan perälle.

Siellä eläimet olivat eläimiä, niistä pidettiin huolta, mutta elämän kiertokulku oli arkea kaikessa karuudessaankin.

Pentujen emo näytti sirolta, mustalta pystykorvalta, mutta oli karjalan karhukoiran ja labradorinnoutajan sekoitus. Isä oli naapurista pikavisiitille tullut viriili beagle. Pennut olivat joko mustavalkoisia tai kolmivärisiä beaglen tapaan.

Äitini ja pikkuveljeni halusivat mustavalkoisen pennun, joka leikki iloisesti muiden kanssa. Me sisareni kanssa ihastuimme ensin siroon kolmiväriseen pentuun, jonka kuitenkin talon väki oli päättänyt pitää itsellään.

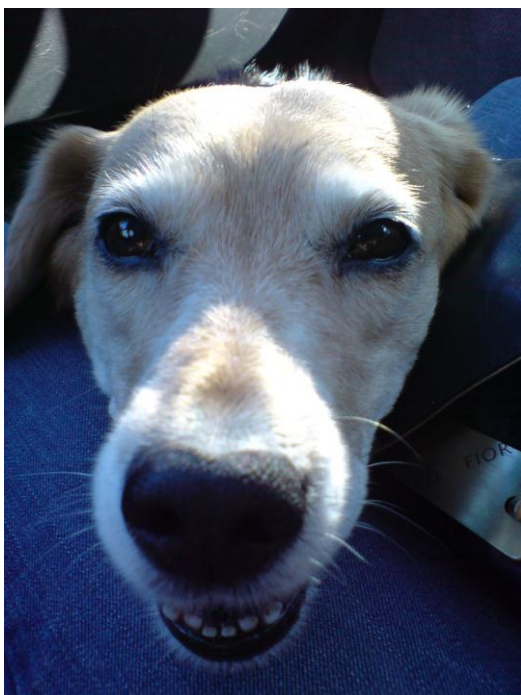
Hetken pentuja seurattuamme tunsimme siskoni kanssa suurta myötätuntoa pientä pentua kohtaan, joka istui pihalla hiljaa itsekseen ja tuijotteli kaukaisuuteen. Veimme pennun äidille ja totesimme tehneemme valintamme. Äiti katsoi hetken pentua ja tokaisi ”Ei me tuommoista ryttynokkaa oteta!” Olimme kuitenkin siskoni kanssa lujia päätöksessämme.

Tilan isäntä oli nimennyt pennun Tiplaksi, emäntä taas Tähyksi (pentu todellakin tykkäsi tähyystä yksinään). Niinpä me lapset nimesimme koiran Tähy Tipla Kauhaseksi, kutsuimme sitä Tiplaksi.

Ryhtynökasta kasvoi sievä ja rakastettu perheenjäsen, joka kärsi muutamasta käytöshäiriöstä useamman epäpätevän kouluttajan vaihtelevista opetustavoista johtuen. Tipla saattoi näykkäistä tuntemattomia ihmisiä tai mielesittää epäilyttäviä lapsia lähes huomaamattoman varoituksen jälkeen.

Tipla
oli
aina

kaikessa mukana. Se ymmärsi paljon puhetta ja tykkäsi kuunnella ihmisiä. Kaverini isä totesikin kerran jätettyämme koiran joksikin aikaa hänen seuraansa, ettei ollut koskaan puhunut koiralle yhtä kauaa. Tipla oli vain istunut ja katsellut häntä ymmärtäväisesti lähes puolen tunnin ajan.

Voisin muistella Tiplaan liittyviä tarinoita vaikka kuinka paljon, olihan se perheenjäsenemme 12 vuoden ajan. Sain kasvaa teini ikäni sen vilpittömän ystävyuden suojissa. Odotettava ja silti lähes epätodellinen luopumisen hetki koittaa kuitenkin useimmalle koiranomistajalle jossain vaiheessa.

Koirallamme havaittiin syöpä keväällä 2011, olin silloin vaihto-oppilaana Thaimaassa. Äitini soitti minulle ja sanoi, että koira luultavasti pitäisi lopettaa hyvinkin pian. Itkin lohduuttomasti uutista, enkä kyennyt kuvittelemaan elämää johon Tipla ei olisi enää osana.

Tiplalla oli kuitenkin myös tulehdus syövän lisäksi, joka myöhemmin laantui. Kuvaüksissa kuitenkin todettiin syövän levinneen keuhkoihin, joten kasvainten leikkaaminen olisi ollut turhaa. Syksyllä Tiplan tila huononi uudestaan ja se tarvitsi kipulääkkeitä. Tiesin, ettei koiran elämää voinut kipulääkkeillä jatkaa.

Tipla oli jäänyt äidilleni aikanaan muuttaessani kotoa avopuolisoni luokse, joka sattui olemaan allerginen koirille niin fyysisesti kuin henkisesti. Äitini oli sopinut ajan eläinlääkärin kanssa, jolloin Tipla pääsisi tuskistaan. Kamalaa ja nurinkurista tilanteesta teki se, että kipulääkkeet saivat Tiplan vaikuttamaan lähes oireettomalta, onnelliselta koiralta. Se kiersi kohtalaisen pitkiä lenkkejä, leikki ja oli muutenkin kuin aina ennen, lukuun ottamatta kipukohtauksia lääkityksen vaikutuksen vähetessä.

Siskoni ei halunnut puuttua lopulliseen päätökseen. Pikkuveljeni sanoi, ettei niin pirteää koiraa saa lopettaa. Myös äitini alkoi epäillä ja perua eläinlääkärin aikaa. Suurimman osan elämästään Tipla oli kuitenkin ollut eniten minun koirani ja tunsin olevani vastuussa sen hyvinvoinnista äitiäniikin enemmän. Ihmisillä armokuolemaa ei sallita, mutta moraalisesti se on mielestäni usein oikein. Koira on ihmisen kumppani ja palvelija ja ihmisen tulee tehdä kaikki päätökset sen puolesta.

Niin paljon kuin Tiplaa rakastan, jouduin puhumaan pikkuveljeni ja äitinikin uudelleen ympäri, sillä koira täytyi lopettaa. Lääkkeet ovat mielestäni ihmisille varsinkin tällaisissa tapauksissa. Vein äitini kanssa Tiplaa ja hetki takaperin hankkimaani koiranpentua Bessia lenkille. Katsellessani kuinka sydäntä raastavan iloisesti Tipla talusteli pitkin lenkkipolkua, puhuin samalla pikkuveljeni kanssa puhelimesta. Kerroin hänelle kylmettävän suorasanaisesti kuinka väärin Tiplan elämää on enää pitkittää. Suorasanaisella puheellani yritin saada itsenikin ymmärtämään, että se oli oikea päätös.

Kokoonnuimme lopulta koko perhe hyvästelemään rakasta koiraamme. Eläinlääkärin saapuessa kukaan ei olisi halunnut päästää häntä sisään. Tapahtuma oli niin karu ja lopullinen, vaikkakin kaunis, etten tahdo kuvailla sitä tarkemmin. Edelleen kyynelvet vierivät pitkin poskiani tätä kirjoittaessa.

Jostain rakastamastaan luopuminen jättää pysyvän jäljen ihmiseen. Muistot muuttuvat iloisista melankolisiksi, eivätkä muut välttämättä ymmärrä kuinka tärkeä jokin on voinut toiselle olla. Suru sattuu ja tekee hiljaiseksi. Saimme kuitenkin kohdata surun perheenä, vaikka jokaisen on myös tehtävä surutyö itsekseen.

Tiplaa ei enää ole.
Vain sen ruumis makaa pihallani kuusen alla.
Muistot merkitsevät paljon.

4 KAMPPAILU MOTIVAATIOSTA

Tunnen olevani jumissa niin tämän kirjallisen osuuden kuin myös itse teoksen kanssa. Tästä johtuen olisi minun kai hyvä aloittaa kirjoittaminen taiteilijan ahdistuksesta omakohtaisesti.

Minulla on asioihin yleensä ensin valtava innostus ja visio, mutta lähes yhtä nopeasti se voi kaikki laantua pois. Jäljelle jää vain kuihtunut muisto hienosta ideasta, kuin perhosen kotelo, perhosen lentäessä vapaana yhä kauemmaksi.

Annan usein itselleni luvan lähes irvokkaaseen jouten olemiseen, josta en itse oikeastaan edes nauti, vaan mietin; Miksi en tee mitään järkevää? Tilanne ei hyödytä itseäni, eikä varmasti ketään muutakaan valittaessani toisille kuinka saamaton olen.

Oikeastaan tiedän ongelmani suurimman syyn ja samalla ratkaisun; aikataulutusta, ja ennen kaikkea ryhdistäytyminen! Minun on vain luotava itselleni selkeä tavoit-

te/toteutus – aikataulu ja saatava itseni uskollisesti, lähes orjamaisesti noudattamaan sitä. Tämä ei ole kuitenkaan yksinkertaista ollessani itse itseni piiskuri, sillä sisäinen laiska, mutta ovela työläinen osaa kyllä keplotella ulos säännöistä.

Minulla on aavistus, että konkreettisia asioita on hankalampi pakoilla, joten minun on luotava aikataululista, josta tehtävät ja tavoitteet näkyvät oletettujen valmistumisaikataulujen kera. On vain heti alkuun mietittävä aikataulut tarkkaan, etten myöhemmin perustele suunnitelleeni mahdotonta ja naurettavaa aikataulua.

Tämän tapainen itsensä kanssa asioista painiminen on raskasta ja samalla melko turhaa. Kyllähän se opettaa siinä sivussa minua väittelemään ja perustelemaan kantani muillekin molempien minussa olevien osapuolien kehittyessä taidoissaan, mutta hyvää työskentely energiaa se vie.

Ratkaisuhan ei ole suoraan niin selkeä, että unohtaisin sisäisen työläisen mielipiteen ja keskittyisin henkisesti vain piiskurin suunnitelmiin. Piiskuri näet sattuu olemaan samalla aivan käsittämättömän kova syyllistäjä. Jos minulla siis sattuisi olemaan kovaa vauhtia jokin projekti alla ja sitä tehdessä kuuntelisin vain piiskuria, se loisi minulle vähintään kaksi uutta asiaa, joita työstämään minun pitäisi myös pikimmiten keritä.

Minun on siis ensin annettava löyhästi yliote sisäiselle piiskurilleni ja sitten vähitellen löydettävä tasapaino näiden kahden väliltä. Yhteistyö on välttämätöntä, sillä sisäinen työläiseni ei ole turhaan laiska, vaan tietää minun tarvitsevan lepoa. Työläinen ei vain osaa levätä kohtuudella, vaan alkaa pian mässäillä joutenololla piiskurin nappuessa vieressä tekemättömistä töistä. Piiskurin on taas opittava hillitsemään määrilyntahtoaan ja keksittävä kehittäviä keinoja motivoida työläistä.

Aikatauluun on siis työläisen mielipiteitä kuunnellen merkittävä työtaukoja; piristävää taukojumppaa, hauskanpitoa ja lepoa.

5 PROJEKTIN ALOITTAMINEN

Sain lopputyöprojektini alkuun. Valtavalla vimmallalla etsin materiaaleja, piirsin luonnoksia, kirjoitin ylös tietoja ideastani ja työn yksityiskohdista. Puhuin työstäni lopputyöohjaajan kanssa, joka piti ideaani toimivana, mutta kiinnitti sitäkin enemmän huomiota työni tekotapaan ja toteutukseen. Lopulta huomasin olevani pulassa huomiotta jääneiden teknisten yksityiskohtien kanssa. Työskentelyssäni oli jälleen kerran 70% innokkuutta ja 30% teoreettista suunnittelua. Näin mielessäni valmiin työn ja mietin vain summittaisesti kuinka sen toteuttaisin.

Lähdin ennakkoluulottomasti kokeilemaan eri materiaaleja ja ratkaisuja työni rungoksi keskusteltuani projektista eri opettajien kanssa. Päädyin lopulta kuitenkin samaan materiaaliin, mitä olin alun perin miettinyt. Tiesin nyt vain paremmin sen mahdollisuudet ja rajoitteet.

Tarkoitukseni on muovilla ensin savesta elävän näköisiä, suhteellisen pienikokoisia koiria, ja valaa ne sitten kipsiin. Kipsiset koirat päällystän erilaisilla kangaskuoseilla, joissa on nappeja, taskuja ja muita yksityiskohtia. Koirien on tarkoitus näyttää eläviltä lemmikeiltä, joille on jalostuksen myötä saatu kangaskuosi, ja niitä voi käyttää myös laukkuina.

Työlläni otan kantaa nykyiseen muotivillitykseen, jossa varsinkin pieniä koiria pidetään osana asustetta. Koiria ei enää pidetä eläiminä, vaan lapsina, inhimillisinä lemmikkeinä ja muodikkaina status-symboleina.

6 SAARNAA KOIRIEN VÄÄRINYMMÄRTÄMISESTÄ

Nykypäivänä ihmisen paras ystävä joutuu kärsimään, sillä suurin osa yhteiskunnasta on unohtanut koiran todellisen merkityksen ihmisen apurina ja työläisenä. Koirat ovat siis työttömiä, tai niille tarjotaan työtä, jonka tekeminen ei millään tavalla riitä niiden tekemisen vimman purkamiseen. Samalla tavoin kuin nuoriso, joka purkaa

turhautumistaan häiriökäyttäytymisellään, myös koirat keksivät itse itselleen työtä, joka harvoin miellyttää omistajaa; jotkut koirat ottavat tehtäväkseen haukkua ja jahdata kaikkea elollista ja liikkuvaa, toiset tuhoavat huonekaluja yksinäisyyden poistamiseksi tai vinkuvat ja valittavat omistajan jättäessä koiransa yksin, jotkut paimentavat laumaansa näykkimällä ja haukkumalla (laumalla tarkoitan omistajan perhettä). Useissa perheissä koira on laumanjohtaja ihmisen sitä tietämättä. Koira nähdään perheenjäsenenä ja persoonana, eikä eläimenä ja koirana. Koira ei ymmärretä, koska sitä yritetään tulkita ihmisten psykologian avulla.

Oman perheensä arvoasema koiran silmin on suhteellisen helppo tarkastaa. Esi-merkkejä on paljon, mutta tässä yleisimpiä: koira vetää hihnassa talutettaessa, minne suuntaan haluaa; vapaana juostessaan koira ei ole kuulevinaan omistajansa kutsuhuutoja; koira haukkuu lakkaamatta ovella vieraan saapuessa käskyistä riippumatta; koira valtaa omistajansa sängyn ja saattaa jopa murista omistajan puolisolle tämän yrittäessä tulla sängylle; koira vaatii omistajaltaan herkkupaloja, leikkimistä, tai mitä tahansa sen tekee mieli. Koira nousee omistajansa yläpuolelle nojaten omistajaan esimerkiksi sylissä pidettäessä tai omistajan istuessa. Ehkä selvin merkki on koiran merkatessa omistajansa tavaroita ja huonekaluja ja pahimmassa tapauksessa perheenjäseniä, tai omistajan itsensä.

Tietysti käytösongelmia voi syntyä parempienkin koirankasvattajien koirille. Joko koiran ongelmaan ei viitsitä puuttua tai sitä ei täysin ymmärretä, tämä saattaa kuitenkin pahentaa ongelmaa. Ne jotka ovat asiaa enemmän seuranneet huomaavat varmasti yhtäläisyyksiä Cesar Millanin, ”koirakuiskaajan” oppeihin, enkä todellakaan kiistä, että eikö juuri hän olisi avartanut silmiäni käsitykselle ”koirapsykologia”. Millanilla olikin miettimisen arvoinen kysymys liittyen siihen, kuinka ihmiset pilaavat koiransa kohtelemalla niitä lähes ihmisinä: ”Voiko metsässä nähdä ahdistuneen karhun?” Tällä hän viittasi siihen, että stressi, tunteilla ajattelu ja persoonina toisten tulkitseminen ja kohtelu kuuluvat vain ja ainoastaan ihmisten maailmaan. Eläimet elävät tasapainossa. Susilaumassakin niskuroivia yksilöitä rangaistaan, eikä säälitä.

Tässä oli perusongelmia koiran kasvatuksen lomasta. Lopputyöni aiheeksi olen kuitenkin valinnut näistä äärimmäistapaukset, ihmiset, jotka pitävät koiriaan pehmoleluina, vaatettavina vauvoina ja koristeina. Erikseen on tietysti huomioitava rodut,

jotka tarvitsevat vaatteista lämmikettä talvella turkkinsa huonon eristyksen takia. Minun karvojani nostattavat ihmiset, jotka kirkkain silmin toteavat: ” Fifi tykkää pukeutua tähän pinkkiin mekkoon ja se rakastaa syödä kanssani samalta lautaselta.” Fifi yleensä myös ärisee ja irvistelee toisten yrittäessä silittää sitä ja se nostetaan aina syliin turvaan toisen koiran yrittäessä tehdä tuttavuutta. Fifi on lellitty, käytöshäiriöinen, epävarma lauman johtaja, jonka ihmisen yltiöpäinen rakkaus ja surkea tietämättömyys ovat pilanneet.

Koiraihmisenä ja taiteilijan alkuna näen hyvän mahdollisuuden tuoda esille koiriin kohdistuvia epäkohtia. haluan kuitenkin, että työni on myös hauska, eikä pelkkää syytöstä ja paatosta. Kekseliäitä ja esteettisesti miellyttäviä töitä on mielestäni mukavampi katsella kuin haudanvakavaa linjaa esittäviä. Teoksessa täytyy kuitenkin taustalla olla jokin vakavampikin sanoma tai syvällisempi ajatus, ellei ajatus ole juurikin työn hauskuudessa ja vakavuutta vastaan taistelemisessa.

Taiteilijoilla on lähes rajattomat mahdollisuudet ottaa kantaa tai olla ottamatta kantaa haluamiinsa asioihin. Taiteilijan toteutettua työnsä lisäksi katsojilla on omat lähtökohtansa ja tapansa tulkita eri taideteoksia. Taiteilija tavallaan johdattelee katsojaa pohtimaan haluamiaan asioita eri näkökulmista.

Lopputyötäni ajatellen johdatan ihmisiä pohtimaan materian ja eläimen eroja, suhdettamme lemmikkeihin ja muotiin, ihmisen kyltymättömän halun saada aina haluamansa ja enemmän ja ihmismaailman järjettömyyden ja epäoikeudenmukaisuuden todellisuutta.

7 TYÖN ETENEMINEN

Olen tässä vaiheessa tehnyt lopputyöhöni liittyen kaksi pientä kipsistä chihuahuaa, tosin toinen niistä kärsii vakavasta raajattomuudesta huolimattoman valuprosessin takia. Pidän valuprosessia edelleen harmillisena välivaiheena, johon en jaksa keskittyä läheskään tarpeeksi. Vitsailinkin syksyllä kuvanveiston lehtorimme kanssa, että lopputyöni suurin anti on oppia tekemään kunnan muotit ja valut. Vitsailu johtui siitä, että jouduin syksyllä heittämään monen viikon muovailuni lopulta roskiin huolimattoman muotinteon ja valun takia.

Kahden teokseni savimuovailut, sekä toisesta myös kipsiin valettu malli. Kipsin päälle liimasin ja ompelin vielä kankaan.

Luultavasti saan ottaa itseäni niskasta kiinni ja valaa pieleen menneen muotin uudestaan. Tein kumminkin työtä varten kuusiosaisen päästävän muotin, joten saattaisi olla aika typerää heittää työ hukkaan. Ongelmaksi valussa osoittautui surkean pienet valuaukot, chihuahuan tikunohuet jalat, jota pitkin liian paakkuisiksi jättämäni kipsimassa ei päässyt juoksemaan kunnolla. Jouduin kyllä sahaamaan yhtä muotinpalaa-kin huomattuani, ettei se ollutkaan niin päästävä kuin olin halunnut kuvitella. Tämän virheen sentään huomasin jo irrottaessani savimuovailua muotin sisältä.

Lopulta päädyin tulokseen, ettei kipsiä tarvitsisikaan kaataa jaloista, niiden ollessa niin onnettoman ohuet, vaan valuaukon voisi tehdä suoraan koiran päähän. Saisinhan

kuitenkin myöhemmin veistämällä poistettua valujäljet ja työn päälle tulisi vielä kangaskin peittämään koko pintaa. Työskentelyvaiheissani oli vielä pari muutakin huolimattomuusvirhettä, joita mietittyäni halusinkin kiireesti alkaa työstämään uusille töille runkoja. Päätin jättää kyseisen työ vielä hautumaan ja odottamaan, josko myöhemmin olisin hieman kärsivällisempi.

Tein seuraavaksi rungot bullterrierille ja kiinanharjakoiralle. Harjakoiran runko ei onnistunut kovin hyvin, toisin kuin bullterrierin, joten onnistumisten tarpeessa aloin muovailemaan bullia. Muovailu etenikin parissa, kolmessa päivässä lähes valmiiseen muotoonsa valamista varten. Olin kopioinut netistä kuvia malliksi koiran luurankoa myöten. En ole tainnut koskaan nähdä bullterrieriä muuta kuin televisiossa, joka toi tietysti omat haasteensa muovailuun, mutta perusolemuksen sain kuitenkin lopulta vangittua. Koiran lihasten kanssa on vielä jonkin verran hakemista, mutta täytyy vain toivoa, ettei mahdolliset asiantuntijat käy liian kriittisiksi.

Hauskan, koiramaisen lisän tähän työhön teki koiran pissaava asento. Laukkuna tästä koirasta on tarkoitus tulla sporttisen bisnesmiehen miehekästä asennetta omaava laukku. Kankaaksi suunnittelin miesten puvun kangasta, jonka hankin jo aikaisemmin kierrätyskeskuksesta. Pieni halu minulla oli laittaa timantteja koiran vehkeisiin, mutta se ei oikein taida soveltua miesten tyyliin.

Tänään minun olisi tarkoitus viimeistellä muovailu ja tehdä pätevä suunnitelma valusta. Nyt suunnitelmissa olikin, että tekisin vinamold- muotin kipsimuotin sijaan. Joustava vinamold takaisi paremmin työn ehjänä pysymisen ja tarvittaessa myös useamman valun. Tämä herätti mielessäni myös ajatuksen pieleen menneen chihuahuan uudestaan valamisesta vinamoldiin, sillä minulla on vielä tallella alkuperäinen muovailu. En ole vielä varma kumpi olisi varmempi ja vaivattomampi tapa.

Suunnittelimme veiston lehtorin kanssa koko teoksen taustaa, joka voisi olla yksinkertainen, mutta mainostavan räväkkä. Haluan asettaa koirat nelikulmaisen jalustan päälle ja viereen kuin ne olisivat esillä laadukkaan kaupan näyteikkunassa. Töiden taakse voisi laittaa tapettia, tai jotain tapetin kaltaista ja lisätä sinne jokin tyylikäs huomioväri. Koirien alla voisi olla sametti, tai satiinikangas tuomassa laukuille lisä-

arvoa. Tärkeä tunnelmanluoja on myös valaistus, kohdistusvalot arvokkaiisiin myyntituotteisiin.

7.1 HUOLIMATTOMUUS HIDASTAA

Pyysin kuvanveiston lehtoria katsomaan työtäni ja suunnittelemaan kanssani, kuinka työ tulisi valaa. Lehtori ei päässyt silloin heti paikalle. Myöhemmin työn ääreen palaessani sainkin mennä kertomaan hänelle, ettei sittenkään ollut mitään kiirettä tulla katsomaan työtäni vielä. Työni oli romahtanut lähes kokonaan. Olin laittanut liian määrät rätiä työn ympärille, ettei työ vain pääsisi kuivumaan. En myöskään ollut tehnyt työni runkoon riittäviä tukia saven paikallaan pysymistä varten. Viitsimättömyyteni ja huolimattomuuteni takia saan nyt muotoilla saman työn kahdesti. Koiralta ei ollut tallessa kuin pää, kaistale selkää ja vähän jalkoja.

Romahtanut bullterrieri- muotoiluni. Minun oli lisättävä työhön tukirakenteita, ennen kuin saatoin muovailla työn uudelleen.

Meidän työskentelytilassamme on periaatteessa viisi lopputyöntekijää, joista tosin kaksi työskentelee kotonaan, ja kaksi opiskelijaa vielä muilta luokilta. Tilassa vieraillee satunnaisesti päivän mittaan muitakin meidän vuosikurssimme opiskelijoita. Tila

kirvoittaa keskusteluun ja ajatusten vaihtoon toisten opiskelijoiden kanssa varsinkin lopputyöhön liittyen.

Yleinen ahdistus ja valtava kiire lopputyön tekemisessä on useammallakin opiskelijalla lamaanuttanut työntekokykyä välillä lähes huolestuttavaan saamattomuuteen asti. Motivaation puute kärjistyy, kun ei kykene enää hallinnoimaan ja organisoimaan vähitellen painavammaksi kasaantuvaa kaaosta ja työtaakkaa. Sinänsä on selvää, että lopputyöprojektissa testataan samalla meidän paineensietokykyämme, ajan hallinnointikykyämme ja arvioivaa suunnittelukykyämme työn suuruuden suhteen.

Pääsin seuraavana päivänä yli työni romahtamisesta ja aloin uudelleen kokoamaan koiraa muotoonsa. Tällä kertaa lisäsin tukirakenteisiin kananverkkoa ja niin sanottuja perhosia, jotka auttavat savea pysymään paikallaan. Nyt minun olisi uudestaan etsittävä ja muotoiltava koiran lihakset ja lopullinen muoto valamista varten. Edelleen jaksan ihmetellä, kuinka en ole vieläkään viisastunut tarpeeksi tekemistäni huolimattomuusvirheistä. Olen useamman kerran joutunut tekemään lähes kaksinkertaisen työn hetkellisen laiskuuteni tähden.

7.2 HYVÄ SUUNNITTELU ON PUOLI TYÖTÄ

Välikritiikissä sain aikaansaannoksistani yllättävänkin hyvää palautetta. Minulla oli näyttää valmis chihuahua-laukku ja bullterrieri hieman pieleen menneenä kipsivaloksenä. Kolmas koira on edelleen vain pääni sisällä. Työni helpottui myös siinä suhteessa, että miettimäni taustaehdotukset olivat ohjaajien mielestä liioittelua, ja työni voisi esittää yksinkertaisen elegantisti pelkän valkoisen jalustan päällä. Enää minun tarvitsee siis saada vähän reilu puolitoista koiralaukkua kasaan, ja kyhätä sopiva jalusta työlleni näyttelyä varten.

Kovimpana haasteena tällä hetkellä on löytää sopiva kuosi bullterrierille, sekä laukun suuhun istuvat osat. Tähän haasteeseen on mukavampi syventyä, sillä oikea haaste työskentelyssäni on kolmas koira. Olen miettinyt päässäni sopivan koirarodun, sekä asennon ja kuosinkin valmiiksi, mutta varsinkin muotin teosta tulee hyvinkin haastavaa. Viimeinen laukku olisi kiinanharjakoira, joka istuu ja irvistää epävarmana katsojalle. Laukku tulee nahkasta, ja harjakoiran tunnusomaiset hapsut haluaisin toteuttaa

oikeasta koiran karvasta. Onneksi yksi kaverini on trimmaaja, joten tarpeeksi pitkien karvojen saaminen onkin luultavasti mahdollista. Oman koirani Bessin turkkia en halua kyniä edes taiteen nimissä.

Valetun vinamold- muotin avaus. Vinamold näkyy työn ympärillä oranssina kerroksena. Tämän jälkeen savimuovailu poistetaan muotista, ja sen tilalle valetaan kipsi.

Kolmannella koiralla näkyisi hieman hampaita ja hammas materiaaliksi olen miettinyt joko ihan maalattua kipsiä esimerkiksi transparentilla, eli läpikuultavalla maalilla ja väreillä toteutettuna, tai värjättyllä mehiläisvahalla hampaita ja ikeniä jäljitellen. Tämän kyseisen koiran valamisessa minun on ennalta käytävä kymmeniä kertoja läpi muotin järkevin muoto ja päästävyys, sillä istuvan koiran etutassujen ja mahan välinen tila tuottaa taatusti hankaluuksia. Toki laukkujen ompeleet tuottavat omat dilemmansa, mutta jos vain onnistun kipsin valamisessa, niin muun osuuden voin jo ottaa mukavana harrastuksena.

8 KOIRANI

Olen huomannut yhä selvemmin kuinka asioihin perehtyminen ja tietyissä säännöissä pitäytyminen tekevät koiran kanssa elämisestä ja kouluttamisesta yllättävän helppoa. Törmäsin jälleen hieman hankalaan tapaukseen, jossa tietämättömyys, viitsimättömyys ja inhimillistäminen olivat tehneen koirasta pakkomielteisen luupään, jonka energia ei tuntunut koskaan loppuvan. Toin koiran omistajille esille muutaman itseleni jo itsestään selvän asian, ja heidän koirapsykologinen maailmansa tuntui avartuvan paljon selveemmäksi. Minunkin olisi muistettava, ettei mitään tulisi pitää itsestään selvyytenä, vaan olisi aina uudestaan kysyttävä itseltään, miksi teen juuri näin ja miksi tämä on mielestäni oikea ratkaisu?

Bessin kohdalla rotuvalinta osui juuri nappiin, vaikka en susia rakastavana ihmisenä voinut koskaan ennen kuvitellakaan omistavani hienohelmaista puudelia. Eri rotuvalintoja läpi käydessäni jo useamman vuoden ajan tuli minulle vain yhtäkkiä mieleen villakoira. Niinkin tutuksi roduksi huomasin tietäväni villakoirista käsittämättömän vähän. Kiitos kuitenkin internetin, päätin valistaa itseäni kyseisestä rodusta ja sen käyttömahdollisuuksista.

Minulle ilmeni, että villakoirassa yhdistyi koiraroduista parhaiten kaikki ne piirteet, joita koirasta etsin. Villakoira on yksi älykkäimmistä ja oppivaisimmista koiraroduista, jonka takia ne ovatkin hyvin tunnettuja myös sirkuskoirina. Nykyään villakoirat ovat lähinnä seurakoiria, mutta ranskassa niitä edelleen käytetään niiden alkuperäiseen tarkoitukseen, eli vedestä noutavina lintukoirina. Näistä metsästystehtävistä on myös perua villakoiran erikoinen turkin muotoilu; karvapallot suojasivat tärkeimpiä elimiä ja niveliä kylmältä vedeltä, kun taas kaljut kohdat mahdollistivat ketterämmän liikkumisen vedessä. Turkin hoito olikin miinuksena koiran ominaisuuksissa, sillä villakoiran turkki kasvaa jatkuvasti pidemmäksi, kuten ihmisillä hiukset. Villakoira ei kuitenkaan allergisoi juuri ollenkaan, ja koira allergiset astmaatikoikin ovat voineet aivan rauhassa peuhata Bessin kanssa.

Bessi haistelemassa kevään tuoksuja järven rannalla.

Bessi on kuin ylisöpö halinalle, joka rakastaa kaikkia ihmisiä, varsinkin minua, on aina iloinen ja halua miellyttää. Koira käy mukanani koulussa ja luokkakaverini ovatkin sanoneet, että heti kun näkee Bessin, tulee paljon paremmalle tuulelle. Olenkin nyt innostunut uusista harrastuksista koirani kanssa, joista ehkä erikoisimman keksin lukiessani koiramme lehteä. Lehdessä oli juttu huume- ja rahakoirista, jonka innostamana aloin opettamaan Bessille rahan hajua. Bessi löysi jo kaksikymppisen pyyhkeen alta, joten eiköhän se pian löydä kadunvarteen lennähtäneet rahatkin. Tuntuu, että Bessin kanssa harrastusmahdollisuudet ovat lähes rajattomat, kunhan vain itse osaan kouluttaa.

Tiplaan verrattuna Bessi on kuin aivan eri planeetalta, tai sieltä pilven päältä halinallelta. Bessi on minulle kuitenkin karusti sanottuna enemmän vain koira, kun taas Tiplaa tuli usein liikaakin inhimillistettyä. Tipla oli valtavan viisas ja kissamaisen itsenäinen ja pyrki aina tekemään kaiken oman päänsä mukaan. Tipla luki hyvin ihmisiä ja ymmärsi paljon puhetta, se osasi myös ohjata ja jopa huijata ihmisiä. Ehkä huvittavin tilanne tapahtui mummolassa, kun olimme kokoontuneet puolen suvun voimin olohuoneeseen katsomaan telkkaria ja juttelemaan. Sohvat ja tuolit täyttyivät ihmisistä ja Tipla kierteli ihmisten jaloissa, kun olisi jotain vailla. Pian Tipla kävelikin isäni luokse ja alkoi vinkumaan ulos. Isä nousi sohvalta ja Tipla ohjasi hänet etu-

ovelle. Isä meni ja avasi oven apposelleen, mutta samaan aikaan Tipla tekikin täyskäännöksen ja hypähti vikkelaisti isän paikalle sohvalle makaamaan. Kaikki ratkesivat nauramaan ja isä totesi vain hölmistyneenä, että olkoon nyt sitten siinä, kun kerran on noin ovela!

Tämän tyyppistä nokkeluutta en usko Bessiltä koskaan löytyvän, enkä niin haluaisikaan, sillä Tipla saa aina säilyä mielessäni rakkaana erikoistapauksena. Bessi antaa minulle enemmän oppivaisuudellaan ja yhdessä tekemisellä, sillä Tiplaa kiinnosti suunnattoman paljon enemmän karkuun juokseminen kuin esimerkiksi minkään esi-neen noutaminen. Bessi saa myös toimia elävänä veistoksenani, sillä saan, tai joudun trimmaamaan sen turkin vähintään kerran kuukaudessa. Tähän liittyen Bessi toimii myös yleisimpänä mallinani harjoitellessani valokuvausta. En edes halua luoda liian inhimillistä suhdetta Bessiin, sillä Tiplasta luopuminen oli ehdottomasti raastavin kokemus elämässäni. Lähestulkoon kuin olisi pikkusiskonsa joutunut tappamaan ja hautaamaan omin käsin.

9 TEOKSISTA KOKONAISUUTEEN

On vierähtänyt viikkoja viime kirjoituskerrastani. En harmikseni kyennyt enää kirjoittamaan näyttelyä edeltäneen stressaavaan paineen alla. Tulin itseni kanssa siihen tulokseen, että liika yrittäminen voi pilata molemmat projektini ja päätin jättää kirjallisen kokoamisen näyttelyn avajaisten jälkeen tehtäväksi.

”Jouni”

Sain lopputyöprojektini ajoissa valmiiksi, mutta töiden valmistuminen aiheutti tiettyistä suunnitelmista luopumista. Bullterrieri, eli ”Jouni” sai kuosikseen vaalean beige kangaskuosin, joka muistuttaa mokkanahkaa. Miesten pukukuosi olisi lopputyö ohjaajien mielestä vähentänyt koiran laukkuomaisuutta. Vaalea, kuvioton kangas toi kuitenkin selvemmin esille kankaiden liitoskohdat. Käytin työhön kahta erisävyistä vaaleaa kangasta ja oikean muodon hakemiseksi liitoskohtia tuli pakostakin runsaasti, sillä kangas ei joutanut paljoa. Myöskään koiran laukkuosasta ei tullut niin toimiva kuin olisin halunnut. Vinamold – muotti, johon teoksen valoin vei turhaan aikaa työskentelyltä, eikä toiminut niin hyvin kuin olin ajatellut. Vinamold – muotti on kätevä, jos tekee useamman valun teoksesta, mutta minä tein lopulta vain yhden valoksen muotin hankaluuden takia.

”Jounin” silmät onnistuivat hyvin ja ilmeestä tuli hyvin tarkkaavainen. Nenän valmistin mehiläisvahasta ja pigmenttiväreistä lisäämään aitouden tunnetta. Kokonaisuutena ”Jouni” onnistui pienistä epäkohdista huolimatta melko hyvin, mutta jäi paljon ensimmäisenä valmistuneen, makaavan ”Tessa”- koiran varjoon. ”Tessa” on pieni, sinimusta chihuahua, jonka alakuloinen ilme sulatti useammankin katsojan sydämen. ”Tessa”- koirassa saumatkin jäivät tumman ja vivahteikkaan kuosin ansiosta hyvin piiloon.

”Tessa”

Suurin uhraus oli kiinanharjakoirasta luopuminen. Harjakoiran tilalle valoin uudestaan alussa pilalle menneen seisovan chihuahuan. Uusi valukaan ei onnistunut vaivatta, vaan edelleen koiran jalkojen kapeuden takia kipsi ei juossut kunnolla tassuihin saakka, vaan jouduin muovaamaan ja liittämään tassut jälkikäteen. Kipsinen versio viimeisestä koirastani oli sääliä ja amatöörimäisen näköinen, mutta ryhdyin silti etsimään sille sopivaa kuosia.

Pohdiskelin viimeisen koiran kuosia koulukavereideni kanssa. Yksimielisyys koiran kuosivalinnassa oli selkeä; koirasta täytyi tehdä pröystäilevä. Löysin kirpputoreilta kaksi sopivaa, kultaan taittuvaa kuosia, joiden käyttäytymistä liiman kanssa oli tes-

tattava ennen lopulliseen työhön liittämistä. Yllätyksekseni kangas, jota pidin helpommin käsiteltävänä, olikin aivan liian huokoinen ja muuttui liimatessa sotkuiseksi ja karheaksi pinnaksi. Onnekseni paremmaksi osoittautui ylimielisen hienosteleva egyptiläistyylinen kangaskuosi, jota olikin yllättävän helppo käsitellä. Aluksi pelkäsin kankaan rispaantumista, mutta liimaaminen taltutti ongelman heti alkuunsa.

”Bruno”

Viimeinen koira sai nimekseen ”Bruno”. Laukkukoira on hienostotätien lellikki ylellisen kuosinsa ansiosta. Ilmeeltään ”Bruno” on arvaamaton ja hieman turhautunut, jopa aggressiivinen. Vihiä koiran aikeista voi antaa kangaskuosi, jonka alkuperältään kreikkalainen kuviointi tunnetaan nimellä ”juokseva koira”. Kuviointi oli täyttä satumaa, mutta soveltuu työhön loistavasti.

Kokonaisuudessa pidän tärkeänä tuoda esille nämä kolme ongelmakoirille ominaista luonteenpiirrettä; pelokkaan alistunut, arvaamattoman aggressiivinen, sekä hallitse-

mattoman omapäinen. Eri luonteenpiirteet täydentävät kokonaisuutta ja lisäävät työn mielenkiintoa.

10“BAGGY DOGS” KOHTAA YLEISÖNSÄ

Viimein koitti Helsingin viikko, jolloin me lopputyön tekijät muutimme viikoksi Helsinkiin pystyttämään näyttelyä ja järjestämään avajaisia. Työt löysivät paikkansa ja suurimmista erimielisyyksistä päästiin selvittämällä enemmistön ääni kuhunkin tilanteeseen.

Viimehetken kiireen jälkeen havahduin huomaamaan, että on juhlan aika. Ihmisiä tulvi Kaapelitehtaan Puristamon ja Valsaamon tiloihin ja iloiset tervehdykset ja onnittelut täyttivät äänimaailman. Avajaisten alkumusiikista vastasivat taitavat serkkutyttöni sellomusiikilla. Pääpuheen piti itse kulttuuriministeri. Ihmisten kierrellessä teokselta toiselle ja keskustellessa toistensa kanssa katselin ympärilläni ja totesin mielessäni: ”Tämä kaikki on juuri meitä varten. Kaikki nämä ihmiset ovat tulleet juhlistamaan meitä.”

Koirakolmikkoni sai ihanan positiivista palautetta. Ihmiset kiertelivät ja tutkiskelivat teoksiani hymy kasvoillaan. Olin huojentunut kaiken jännittämisen jälkeen. Suurimman suosion saavutti ”Tessa”. Teokselle kertyi illan aikana kolme mahdollista ostajaa, josta ensimmäinen, arkkitehtiyrityksen edustaja, osti teoksen. Onneksi dokumentoin teokseni hyvin ennen näyttelyä, jotta minulle jää aineistoa portfolioon.

Lopputyökritiikin meille pitivät kaksi Helsingissä työskentelevää taiteen alan ammattilaista. Sain niin positiivista palautetta eheästä ja loppuun mietitystä kokonaisuudestani, että minua nolotti kuunnella kritiikkiä. Oli ihanaa tuntea itsensä ensikertaa vakavasti otettavaksi taiteilijaksi.

11 VETOVOIMA

Minusta on huvittavaa, kuinka tämän kirjoitelman alussa puhun aikataulusta, jonka luon tukemaan tekemisprosessini etenemistä. Joku voisi jopa kuvitella, että olen saanutkin tekevänä ihmisenä moisen aikaan. Totuus on kuitenkin karu, ja hymyilee häijyesti virnistellen tällaisille mielestäni jo turhanpäiväisille edistysaatteille. Taiteilija, jolla on kaikki suunniteltuna ja aikataulutettuna päivän tarkasti on kuin päivänvalo viipaloituna ja sullottuna pakkausmuoviin valmiiksi annosteltavaksi. Vähitellen lisääntyvä paine ja halu toteuttaa työni kunnolla valmiiksi saavat riittää aikataulukseni. Mitään en suostu lyömään lukkoon luovuuden ja spontaaniuden nimissä!

Ihmiset, joista huokuu käsittämättömän vetovoimainen aura, tai karisma palauttavat minut aina pohtimaan sielun ikää. Kaikkien aikojen valovoimaisin ihminen minulle on aina ollut Dalai Lama. Jo television välityksellä hänen läsnäolonsa saa minussa aikaan valtavan tyyneyden ja onnellisuuden tunteita. Voisin luultavasti kuunnella Laman juttuja tuntikausia, sillä pelkkä samassa tilassa oleminen saisi minut elämään hetkessä ja vain olemaan ilman mitään ylimääräistä. Välillä hyvin karismaattisia henkilöitä kohtaa ihan arkielämässäkin ja heidän läheisyydessään vallitsee outo, selittämätön tunnelma, jota ei haluaisi rikkoa. Henkilöön liittyy usein jonkinlainen mystisyys ja kiinnostus tätä henkilöä kohtaan kasvaa hurjasti.

Myös näyttelijät, muusikot, johtajat, ynnä muut tarvitsevat karisman, aineettoman vetovoiman, jolla he saavat yleisönsä jakamattoman huomion pitkiksikin ajoiksi. Tämä vetovoima on kuin uusi aaltopituus, jossa kaikki kuvat ja äänet näkyvät paljon kirkkaammin ja samankaltaisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunne kasvaa. Kiinnostava seikka on myös se, kuinka omiin kavereihinkin ensin jollain tavalla ihastuu, ja heitä

alkaa katsoa uudessa valossa. Tästä vähitellen muodostuu ystävyys ja luottaminen ennestään tuntemattomaan henkilöön.

Erityinen vetovoima tai kiintymys voi mielestäni muodostua lähes mihin tahansa kohteeseen, joskus lähes välittömästi ja joskus taas kokemusten kautta vähitellen. Kiintymystä ja kiinnostusta voi myös opetella kokemusten ja teoreettisen tutkimisen kautta. Näin on esimerkiksi käynyt suhteessani taiteeseen. Tiettyjen taitojen opettelu ja teoreettinen tutkiminen ovat entisestään avanneet minulle muun muassa veistostaiteen rajattomalta tuntuvat mahdollisuudet ja monipuolisen esitystavan. Taiteilijana on helppo syventyä päänsä sisäiseen ideoiden maailmaan ja yhdistellä ympärillensä näkemiä asioita entisiin ajatuksiinsa.

Olen välillä tarkoituksellisestikin pitänyt itseäni pimennossa taidemaailmasta, jotta keksimäni teokset tuntuisivat enemmän omalta idealta, eikä näkemieni teosten vaikutuksen alaisilta yritelmiltä. En kuitenkaan halua eristää itseäni liikaa, sillä välillä jään oikein kaipaamaan raikastusta ja ajatusten kirjoa toisten taiteilijoiden töiden takaa. Tämän, niin kuin usean muunkin asian suhteen minulla on tapana kokea asioita puuskittaisesti. Kun kiinnostun yhdestä asiasta kovasti, kaikki muu on hetkittäisesti toissijaista.

12 EPILOGI

En tahdo jäädä vain pinnalle. Olen kuin vesi, jonka liika vauhti tekee kristallin kovaksi. Tahdon vajota, hiljalleen siirtyä yhä syvemmälle mieleni lampeen. En ole meri, sillä en koe itseäni niin katkeran suolaiseksi, tai loputtomaksi. Enkä järvi, sillä sekin on liian laaja mielenmaisemani kuvaajana. Olen lampi, johon lähteistä virtaa kirkkaita ajatusten puroja. Lampi on kuitenkin niin syvä ja lähes vaarallisen tutkimaton, että pinnan alla on edettävä tietoisesti hitaasti ja välillä pinnalle palaten, jos haalii tutustua joka sopukkaan. Silti tiedän jo nyt, ettei tämä yksi elämän pyrähdys riitä edes minun vaatimattoman lampeni läpikotaiseen tutkimiseen. Vuodet ja ympäröivä

luonto muuttavat jo tuttujakin sopukoita joko selvemmiksi, tai entistä sumeammiksi kokonaisuuksiksi.

Mielestäni kirjallisuus ja taide ovat kuin rakkaus. Ei se ole keneltäkään pois, jos oppii toisen kautta rakastamaan. Upea maalaus voi inspiroida toista useammankin teoksen toteuttamiseen. Ilman vuorovaikutusta ei olisi mitään.